

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 1341/2011**z dnia 13 grudnia 2011 r.****w sprawie zmiany rozporządzenia (WE) nr 1905/2006 ustanawiającego instrument finansowania współpracy na rzecz rozwoju**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 209 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą, uwzględniając wspólny projekt zatwierdzony w dniu 31 października 2011 r. przez komitet pojednawczy ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Polityka Unii w dziedzinie rozwoju ma na celu zmniejszenie, a ostatecznie wyeliminowanie ubóstwa.
- (2) Unia, jako członek Światowej Organizacji Handlu (WTO), jest zaangażowana we włączanie handlu w strategię na rzecz rozwoju oraz w propagowanie handlu międzynarodowego w celu przyspieszenia rozwoju oraz zmniejszenia i – w dłuższej perspektywie – wyeliminowania ubóstwa na świecie.
- (3) Unia wspiera grupę państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP) na ich drodze do zmniejszenia ubóstwa i osiągnięcia trwałego rozwoju gospodarczego i społecznego i uznaje znaczenie sektorów żywnościowych ich gospodarek.
- (4) Unia jest zaangażowana we wspieranie sprawnej i stopniowej integracji krajów rozwijających się z gospodarką światową w celu osiągnięcia przez nie trwałego rozwoju. Kraje AKP będące głównymi eksporterami bananów mogą napotykać trudności w związku ze

zmieniającymi się ustaleniami dotyczącymi handlu, przede wszystkim w wyniku liberalizacji taryf KNU w ramach WTO oraz w wyniku umów dwustronnych i regionalnych zawartych lub będących w trakcie zawierania między Unią i krajami Ameryki Łacińskiej. Program środków towarzyszących w sektorze bananów na rzecz krajów AKP („program środków towarzyszących w sektorze bananów”) powinien zatem zostać włączony do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1905/2006 ⁽²⁾.

- (5) Środki pomocy finansowej, jakie należy przyjąć w ramach programu środków towarzyszących w sektorze bananów, powinny mieć na celu poprawę poziomu i warunków życia ludzi zamieszkujących obszary uprawy bananów oraz uczestniczących w łańcuchach wartości w sektorze bananów, zwłaszcza drobnych rolników i małych gospodarstw, a także zapewnienie zgodności z normami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz normami środowiskowymi, szczególnie z normami dotyczącymi stosowania pestycydów i narażenia na kontakt z nimi. Środki te powinny zatem wspierać dostosowanie i obejmować, w stosownych przypadkach, restrukturyzację obszarów zależnych od eksportu bananów do Unii Europejskiej poprzez ukierunkowane wsparcie finansowe lub konkretne działania. Środki te powinny uwzględniać oczekiwany rozwój sektora eksportu bananów i zmierzać do ustanowienia polityki kształtowania odporności socjalnej, dywersyfikacji gospodarczej lub inwestycji w poprawę konkurencyjności, w przypadkach, w których jest to efektywne, biorąc pod uwagę rezultaty i doświadczenia uzyskane w ramach specjalnego systemu pomocy dla krajów AKP będących tradycyjnymi dostawcami bananów ustanowionego rozporządzeniem Rady (WE) nr 2686/94 ⁽³⁾ oraz specjalnych ram pomocy dla krajów AKP będących tradycyjnymi dostawcami bananów ustanowionych rozporządzeniem Rady (WE) nr 856/1999 ⁽⁴⁾ i rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1609/1999 ⁽⁵⁾. Unia uznaje znaczenie propagowania sprawiedliwszego podziału dochodów pochodzących z sektora bananów.
- (6) Program środków towarzyszących w sektorze bananów powinien towarzyszyć procesowi dostosowania w krajach AKP, które w ostatnich latach eksportowały do Unii znaczące ilości bananów i które mogą odczuwać skutki liberalizacji w ramach porozumienia genewskiego w sprawie handlu bananami ⁽⁶⁾ oraz w wyniku umów dwustronnych i regionalnych zawartych lub będących w trakcie zawierania między Unią i niektórymi krajami Ameryki Łacińskiej. Podstawą programu środków towarzyszących w sektorze bananów są specjalne ramy pomocy dla krajów AKP będących tradycyjnymi dostawcami bananów. Program jest zgodny ze zobowiązaniami

⁽¹⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 21 października 2010 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym), stanowisko Rady w pierwszym czytaniu z dnia 10 grudnia 2010 r. (Dz.U. C 7 E z 12.1.2011, s. 17). Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 3 lutego 2011 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym). Rezolucja legislacyjna Parlamentu Europejskiego z dnia 1 grudnia 2011 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 28 listopada 2011 r.

⁽²⁾ Dz.U. L 378 z 27.12.2006, s. 41.

⁽³⁾ Dz.U. L 286 z 5.11.1994, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 108 z 27.4.1999, s. 2.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 190 z 23.7.1999, s. 14.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 141 z 9.6.2010, s. 3.

międzynarodowymi Unii w ramach WTO i koncentruje się na restrukturyzacji i poprawie konkurencyjności, a zatem ma określony czas trwania, który wynosi trzy lata (2011–2013).

- (7) Według wniosków z komunikatu Komisji z dnia 17 marca 2010 r. zatytułowanego „Sprawozdanie dwuletnie w sprawie specjalnych ram pomocy dla tradycyjnych dostawców bananów” programy pomocy realizowane w przeszłości w znaczny sposób przyczyniły się do poprawy zdolności skutecznego zróżnicowania gospodarczego, chociaż nie można jeszcze określić ich pełnego wpływu, a zrównoważony charakter eksportu bananów z krajów AKP nie został ugruntowany.
- (8) Komisja dokonała oceny specjalnych ram pomocy i nie przeprowadziła oceny skutków środków towarzyszących w sektorze bananów.
- (9) Komisja powinna zapewnić właściwą koordynację tego programu z indykatywnymi programami regionalnymi i krajowymi realizowanymi w krajach korzystających z pomocy, zwłaszcza w odniesieniu do realizacji celów o charakterze gospodarczym, rolnym, społecznym i środowiskowym.
- (10) Prawie 2 % światowego handlu bananami posiada certyfikat organizacji producentów sprawiedliwego handlu. Minimalne ceny w sprawiedliwym handlu ustala się na podstawie obliczenia „zrównoważonych kosztów produkcji”, które ustala się po konsultacji z podmiotami uczestniczącymi, w celu zawarcia w nich kosztów dostosowania do odpowiednich norm społecznych i środowiskowych oraz uzyskania rozsądnego zysku, dzięki któremu producenci mogą zabezpieczyć swój byt w perspektywie długoterminowej.
- (11) Podmioty łańcucha produkcyjnego w sektorze bananów powinny uzgodnić sprawiedliwy podział dochodów uzyskiwanych w tym sektorze, żeby uniknąć wyzysku lokalnych pracowników.
- (12) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (WE) nr 1905/2006,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (WE) nr 1905/2006 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 4

Realizacja pomocy unijnej

Zgodnie z ogólnym celem i zakresem zastosowania oraz celami i ogólnymi zasadami niniejszego rozporządzenia, pomoc unijna jest wprowadzana w życie poprzez programy geograficzne i tematyczne określone w art. 5–16 oraz programy określone w art. 17 i 17a.”;

- 2) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 17a

Kraje AKP będące głównymi dostawcami bananów

1. Kraje AKP będące dostawcami bananów wymienione w załączniku IIIa korzystają z programu środków towarzyszących odnoszących się do bananów (»program środków towarzyszących w sektorze bananów«).

- a) Cele ogólne:

Unijna pomoc ma na celu:

- (i) wsparcie procesu dostosowania w związku z liberalizacją rynku bananów w Unii w ramach WTO;
- (ii) zwalczanie ubóstwa poprzez poprawę poziomu i warunków życia rolników i zainteresowanych osób.

- b) Ogólne priorytety:

Pomoc unijna bierze pod uwagę polityki oraz strategie dostosowawcze tych krajów, jak również ich uwarunkowania regionalne (pod względem odległości od regionów peryferyjnych Unii oraz krajów i terytoriów zamorskich) i ukierunkowana jest w szczególności na co najmniej jednym z następujących obszarów współpracy:

- (i) uwzględnienie szerszych skutków procesu dostosowywania, szczególnie w odniesieniu do społeczności lokalnych i najsłabszych grup w obrębie tych społeczności, które to skutki są związane z zatrudnieniem i usługami społecznymi, wykorzystaniem gruntów i odnową środowiska, lecz nie muszą ograniczać się do tych obszarów;
- (ii) działanie na rzecz zróżnicowania gospodarczego w obszarach zależnych od bananów w przypadkach, w których taka strategia jest wykonalna;
- (iii) wzmacnianie konkurencyjności sektora eksportu bananów, tam gdzie jest to proces zrównoważony, z uwzględnieniem sytuacji różnych zainteresowanych stron w łańcuchu.

Programy promują zgodność z normami zatrudnienia i bezpieczeństwa oraz z normami ochrony środowiska; dotyczy to również wykorzystania pestycydów i narażenia na ich działanie.

- c) Oczekiwane rezultaty ogólne:

Rezultaty pomocy muszą być zgodne z celami określonymi w lit. a) niniejszego ustępu. Unijna pomoc w szczególności umożliwia – we współpracy z krajami korzystającymi z niej – osiągnięcie oczekiwanych rezultatów w obszarach społecznym, środowiskowym i gospodarczym.

2. W ramach kwoty, o której mowa w załączniku IV, Komisja określa maksymalną indykatywną kwotę dostępną dla każdego kwalifikującego się kraju AKP będącego dostawcą bananów, o których to krajach mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, w oparciu o następujące kryteria:

- a) wartość wymiany handlowej w zakresie bananów z Unią, przy czym większy import do Unii z danego kraju AKP będzie miał pozytywne odzwierciedlenie w przydzielonych środkach. Kryterium to jest oparte na wielkości sektora eksportu bananów do Unii w różnych krajach. Uwzględniona zostanie średnia z trzech najwyższych rocznych wielkości importu bananów do Unii z każdego z kwalifikujących się krajów korzystających z pomocy w ciągu ostatnich pięciu lat poprzedzających rok 2010;
- b) znaczenie eksportu bananów do Unii dla gospodarki, przy czym większe znaczenie w danym kraju AKP będzie miało pozytywne odzwierciedlenie w przydzielonych środkach. Kryterium to zostanie określone na podstawie wartości importu bananów do Unii z każdego kwalifikującego się kraju korzystającego z pomocy, wyrażonej jako procent dochodu narodowego brutto (DNB) danego kraju w ciągu ostatnich trzech lat poprzedzających rok 2010, dla których dane są dostępne;
- c) poziom rozwoju, przy czym niższe poziomy rozwoju oznaczone za pomocą wskaźnika rozwoju społecznego ONZ (HDI) w danym kraju AKP będą miały pozytywne odzwierciedlenie w przydzielonych środkach. Kryterium to zostanie określone na podstawie średniego HDI w latach 2005–2007, dla którego to okresu ONZ stosowała te same metody.

Kryteria przydziału środków zostaną określone na podstawie reprezentatywnych danych pochodzących sprzed 2011 roku obejmujących okres nieprzekraczający pięciu lat. Indykacyjny podział środków finansowych będzie w taki sam sposób uwzględniał wymienione trzy kryteria we wszystkich kwalifikujących się krajach korzystających z pomocy.

Po zastosowaniu kryterium, o którym mowa powyżej, Komisja poinformuje Parlament Europejski i Radę o zamierzonym wykorzystaniu indykatywnego przydziału finansowego, o którym mowa w załączniku IV, przed przyjęciem wieloletnich strategii wsparcia, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu. Informacje te uwzględnią indykatywną kwotę dostępną dla każdego kraju AKP będącego dostawcą bananów.

3. Komisja przyjmuje wieloletnie strategie wsparcia przez analogię do art. 19 i zgodnie z art. 21. Komisja dopilnowuje, by strategiom tym towarzyszyły geograficzne dokumenty strategiczne danego kraju i aby środki towarzyszące odnoszące się do bananów miały charakter tymczasowy.

Wieloletnie strategie wsparcia w odniesieniu do środków towarzyszących w sektorze bananów obejmują:

- a) uaktualniony profil środowiskowy uwzględniający należyte sektor bananów danego kraju i koncentrujący się między innymi na pestycydach;

- b) informacje o wynikach realizowanych w przeszłości programów pomocy w sektorze bananów;
- c) wskaźniki oceny postępów w odniesieniu do warunków dokonywania wydatków, jeżeli jako forma finansowania zostanie wybrane wsparcie z budżetu;
- d) oczekiwane rezultaty pomocy;
- e) harmonogram działań wspierających i oczekiwanych wydatków;
- f) sposoby osiągnięcia i monitorowania postępów w przestrzeganiu uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym podstawowych standardów MOP w zakresie prawa pracy oraz odpowiednich konwencji dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, a także stosownych, uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym podstawowych norm środowiskowych.

W wieloletnich ramach finansowych na lata 2007–2013, ustanowionych w porozumieniu międzyinstytucjonalnym pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie dyscypliny budżetowej i należytego zarządzania finansami (*), dokonuje się oceny programu środków towarzyszących w sektorze bananów i postępów krajów, których to dotyczy, obejmującej zalecenia dotyczące wszelkich niezbędnych środków, jakie należy podjąć, i ich charakteru.

(*) Dz.U. C 139 z 14.6.2006, s. 1.”;

- 3) art. 21 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 21

Przyjmowanie dokumentów strategicznych oraz wieloletnich programów indykatywnych

Dokumenty strategiczne i wieloletnie programy indykatywne, o których mowa w art. 19 i 20, ich przeglądy, o których mowa w art. 19 ust. 2 oraz w art. 20 ust. 1, oraz środki towarzyszące, o których mowa odpowiednio w art. 17 i 17a, przyjmowane są przez Komisję zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 35 ust. 2.”;

- 4) art. 29 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zobowiązania budżetowe określa się na podstawie decyzji Komisji podejmowanych zgodnie z art. 17a ust. 3, art. 22 ust. 1, art. 23 ust. 1 i art. 26 ust. 1.”;

- 5) art. 31 ust. 1 akapit trzeci otrzymuje brzmienie:

„W postępowaniach w sprawie udzielania zamówień publicznych lub zawierania umów w sprawie dotacji finansowanych na mocy programu tematycznego, określonego w art. 11–16 oraz programów określonych w art. 17 i 17a, poza osobami fizycznymi lub prawnymi kwalifikującymi się na mocy programu tematycznego lub

programów określonych w art. 17 i 17a, mogą uczestniczyć wszystkie osoby fizyczne będące obywatelami kraju rozwijającego się, określonego jako taki przez OECD/DAC oraz wymienionego w załączniku II, lub osoby prawne mające siedzibę w takim kraju. Komisja publikuje i aktualizuje załącznik II na podstawie regularnych przeglądów wykazu odbiorców pomocy sporządzanego przez OECD/DAC oraz informuje o tym Radę.”;

6) art. 38 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Finansowa kwota referencyjna na wdrożenie niniejszego rozporządzenia w latach 2007–2013 wynosi 17 087 mln EUR.

2. Indykatywne kwoty przydzielone na każdy spośród programów, o których mowa w art. 5–10, 11–16 oraz 17–17a, są określone w załączniku IV. Kwoty te ustanawia się na lata 2007–2013.”;

7) dodaje się załącznik IIIa w brzmieniu zawartym w załączniku I do niniejszego rozporządzenia;

8) załącznik IV zastępuje się treścią załącznika II do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 13 grudnia 2011 r.

W imieniu Parlamentu
Europejskiego
J. BUZEK
Przewodniczący

W imieniu Rady
M. SZPUNAR
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

„ZAŁĄCZNIK IIIa

KRAJE AKP BĘDĄCE GŁÓWNYMI DOSTAWCAMI BANANÓW

1. Belize
 2. Kamerun
 3. Wybrzeże Kości Słoniowej
 4. Dominika
 5. Republika Dominikańska
 6. Ghana
 7. Jamajka
 8. Saint Lucia
 9. Saint Vincent i Grenadyny
 10. Surinam”.
-

ZAŁĄCZNIK II

„ZAŁĄCZNIK IV

INDYKATYWNY PODZIAŁ ŚRODKÓW FINANSOWYCH NA LATA 2007–2013

(w mln EUR)

Ogółem	17 087
Programy geograficzne:	10 057
Ameryka Łacińska	2 690
Azja	5 187
Azja Środkowa	719
Bliski Wschód	481
RPA	980
Programy tematyczne:	5 596
Inwestowanie w ludzi	1 060
Środowisko i zrównoważone gospodarowanie zasobami naturalnymi	804
Podmioty niepaństwowe i władze lokalne w procesie rozwoju	1 639
Bezpieczeństwo żywnościowe	1 709
Migracja i azyl	384
Kraje AKP objęte protokołem w sprawie cukru	1 244
Kraje AKP będące głównymi dostawcami bananów	190

OŚWIADCZENIE KOMISJI W SPRAWIE PROGRAMU ŚRODKÓW TOWARZYSZĄCYCH W SEKTORZE BANANÓW W RAMACH INSTRUMENTU FINANSOWANIA WSPÓŁPRACY NA RZECZ ROZWOJU

W konkretnym przypadku środków towarzyszących w sektorze bananów oraz wobec założeń i celów programu określonych w art. 17a instrumentu finansowania współpracy na rzecz rozwoju, Komisja Europejska potwierdza, że podczas ustalania indykatywnego podziału środków finansowych będzie stosować metodologię w sposób obiektywny i jednolity z uwzględnieniem znaczenia sektora bananów, a także sytuacji gospodarczej i sytuacji w zakresie rozwoju każdego z kwalifikujących się krajów korzystających z pomocy.

Komisja oświadcza, że zamierza stosować metodologię, która nadaje zbliżoną wagę pierwszym dwóm kryteriom; kryterium trzecie będzie natomiast stosowane jako współczynnik rozwoju. Celem takiej metodologii jest jednakowe – w odniesieniu do wszystkich krajów korzystających z pomocy – potraktowanie ich poziomu handlu bananami z Unią Europejską oraz znaczenia, jakie eksport bananów do Unii ma dla gospodarki każdego z krajów korzystających z pomocy. Względny poziom rozwoju będzie modyfikował przydział środków na korzyść krajów o niższym poziomie rozwoju, zgodnie z unijnymi celami rozwoju określonymi w Traktatach i instrumencie finansowania współpracy na rzecz rozwoju.

OŚWIADCZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY W SPRAWIE WYKORZYSTYWANIA AKTÓW DELEGOWANYCH W PRZYSZŁYCH WIELOLETNICH RAMACH FINANSOWYCH NA LATA 2014–2020

Parlament Europejski i Rada odnotowują komunikat Komisji Budżet z perspektywy „Europy 2020” (COM (2011) 500) ⁽¹⁾, w szczególności w odniesieniu do postulowanego wykorzystywania aktów delegowanych w przyszłych zewnętrznych instrumentach finansowania; oczekuje także wniosków ustawodawczych, które zostaną należycie rozważone.

⁽¹⁾ W komunikacie Budżet z perspektywy „Europy 2020” (COM (2011) 500) Komisja stwierdza, że:
„Ponadto w przyszłych podstawach prawnych odnoszących się do poszczególnych instrumentów, Komisja proponuje korzystanie w szerszym zakresie z aktów delegowanych, aby umożliwić większą elastyczność w kierowaniu polityką w poszczególnych dziedzinach w okresie finansowania przy poszanowaniu prerogatyw obu organów władzy ustawodawczej”.

oraz

„Uważa się, że należy poprawić demokratyczną kontrolę pomocy zewnętrznej. Można byłoby to osiągnąć przez wykorzystanie aktów delegowanych zgodnie z art. 290 Traktatu w odniesieniu do niektórych aspektów programów, co nie tylko zapewniłoby organom ustawodawczym jednakową pozycję, ale także zapewniłoby większą elastyczność w ramach programowania. W odniesieniu do EFR proponuje się dostosowanie kontroli do instrumentu finansowania współpracy na rzecz rozwoju z uwzględnieniem jego szczególnych cech”.